

Riigikogu põhiseaduskomisjonile voliniku tööst 2015

Liisa Pakosta

22.03.2016

SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE JA VÕRDSE KOHTLEMISE VOLINIKU PÄDEVUS

VÕRDNE KOHTLEMINE TÄHENDAB SEDA, ET VÕRDSEID KOHELDAKSE VÕRDSELT, AGA EBAVÕRDSETELE LUUAKSE VÕRDSED TINGIMUSED.

VOLINIKU PÄDEVUS:

KUI INIMENE TAHAB JA SUUDAB ÕPPIDA VÕI TÖÖTADA, AGA TEDA TAKISTAVAD TEMAST ENDAST MITTE OLENEVAD ASJAOLUD, SIIS NEED TAKISTUSED TULEB KÕRVALDADA.

Endla tn, Tallinn. Foto: Juho Kalberg

ÜKP kompetentsikeskuse liitmine (2 in, 2020)

- Algus 01.04.2015 // 01.09.2015
 - Nõustamis- ja koolitusüksus rakendusasutustele ja –üksustele
 - Rahade kasutamisel teadlikkus (+kasutus) soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise põhimõtetest
 - Algus 2013, loodi 2 aastat hiljem. Viimane kooskõlastusring.
- *oskus hinnata kavandatu mõju naistele ja meestele, vähemusgruppidele*
 - *täiendatud toetuse andmise tingimusi tegevustega võrdse kohtlemise tagamiseks*
 - *prioriteetsete suundade ja meetmete vahehindamistesse lisatud hindamisküsimus meetme panuse kohta soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise edendamisse.*

EESMÄRGID

- Kõrvaldada takistused tõenduspõhiselt.
- Luua võimalusi investeringuteks, turismiks, tööhõiveks
- Eelnõudele ennetav analüüs.
- Tagada inimestele kindlustunne, et Eesti riik kaitseb nende õigust olla õiglaselt koheldud.
- Vähem (selliseid) reegleid, mis omakorda tekitavad ebavõrdset kohtlemist juurde.

- Kristiine keskus – Lilleküla jaam. Kaldtee ehitatud 2015. Pidurdusmaa puudub. Foto: Toomas Paaver

PÖÖRDUMISED 2015

- 2015: **209** (ESMAKORDSELT ÜLE 200)
- 2014 JA 2015 NAISSOOST PÖÖRDUJAJD ROHKEM (N: 110 + 3)
- SOOLINE VÕRDÕIGUSLIKKUS 70
- PUUE 35
- VANUS 16
- MITU TUNNUST 15
- RAHVUS 13, SEKSUAALNE SÄTTUMUS 6, VEENDUMUSED 3, TÖÖLEPINGU LIIK 2, AÜ LIIKMELISUS 1
- SEADUSES KAETUD TUNNUSETA 48

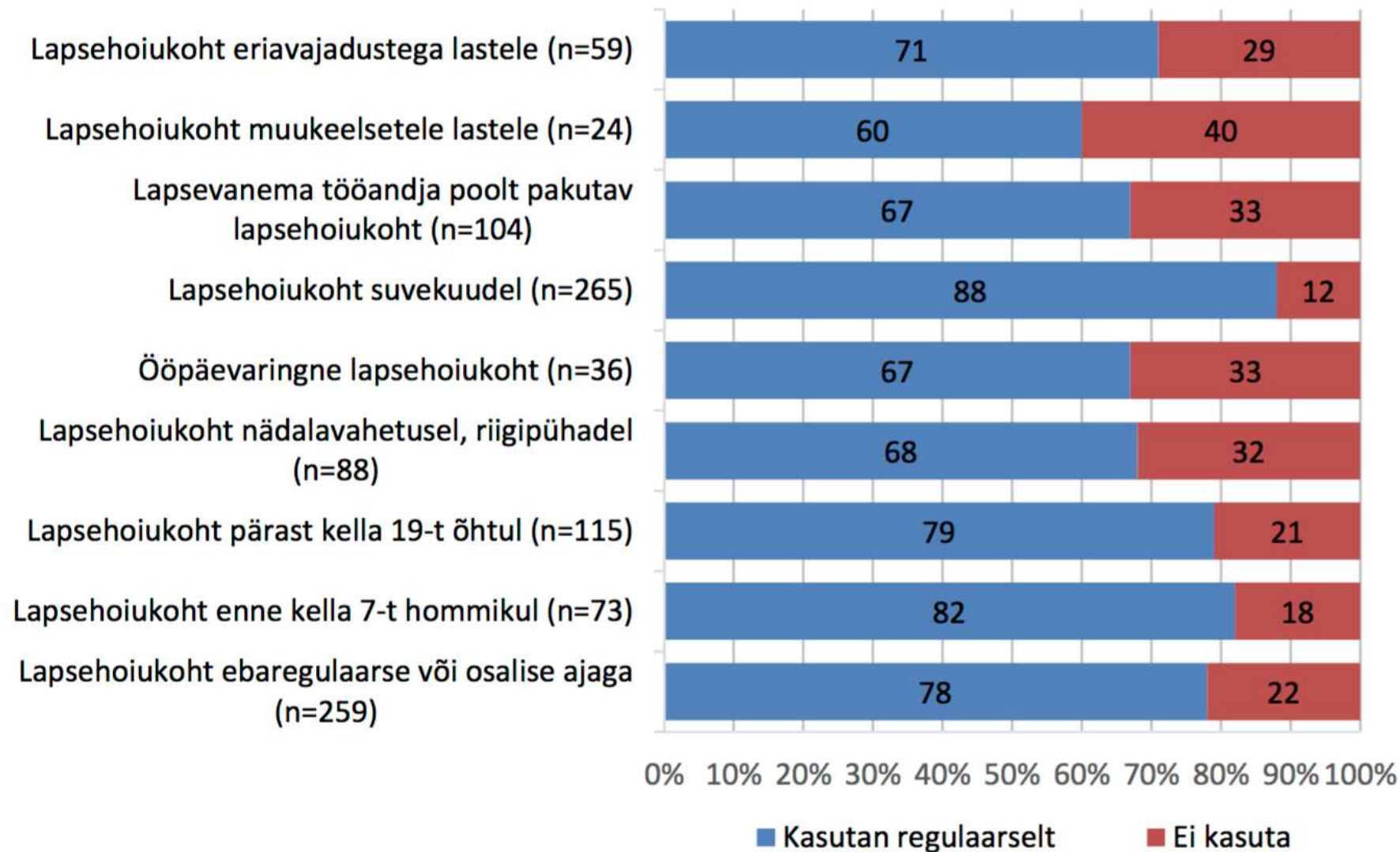
SUGU

15–74-aastaste tööturu üldandmed, 2015

	Mehed	Naised
Tööjõud, tuhat	349,8	333,4
Mitteaktiivsed, tuhat	123,2	177,4
Tööjõus osalemise määr, %	74,0	65,3
Tööhõive määr, %	69,3	61,3
Töötuse määr, %	6,2	6,1

Allikas: Statistikaamet

- TÖÖLE SAAMINE, TÖÖTAMISE VÕIMALIKKUS SEoses HOOLDUSKOHUSTUSEGA
- KOHTLEMINE SEoses LAPSEVANEMAKS OLEMISEGA, LAPSEVANEMAKS SAAMISEGA
- AHISTAMINE (vähesed teevad pöördumise nõustamise järgselt)
- *Seaduse nõudeid ei kohaldata:*
 - 1) *registrisse kantud usuühendustes usu tunnistamisele ja viljelemisele või vaimulikuna töötamisele;*
 - 2) *perekonna- või eraelu suhetes.*

Joonis 40. Regulaarse vajadusega lapsevanemate võimalused vastavat eriilmelist lapsehoiukohta kasutada (%)

Puuetega inimeste õigused (2015) ja PIK järelevalve (2017?)

- 35 pöördumist
 - 18% pädevuses
 - 64% pädevusest väljas, aga **VõrdKS muudatusega tuleb meie pädevusse**
 - Sellest 15% tegelesime juba praegu, eelkõige ligipääsetavuse küsimused
 - 18% pädevusest väljas ka pärast VõrdKS muudatust
- Pädevusse mittekuuluvad probleemid:
 - Ühistranspordi ligipääsetavus (v.a. kui sõidab tööle):
 - Ühistranspordiseaduses puudub ühistranspordi ligipääsetavuse nõue
 - Kui ühistransport ligipääsetav, bussijuhid ei paigalda pandust
 - Sõidusoodustused puuetega inimeste saatjatele
 - Muude teenuste ligipääsetavus
 - Ligipääs haridusele (v.a. tööeluks ettevalmistusega seonduv)
 - Sotsiaalteenuste kättesaadavus

Põhja pst, Tallinn. Foto: Juho Kalberg.

Puuetega inimeste õigused 2015

- Tähelepanu all **ligipääsetavus**
- SIIA SAAB. Ligipääs kõigile teavituskampania
 - Julgustab ettevõtteid ja asutusi võtma samme ligipääsetavuse tagamiseks
 - Tunnustab ka väikseid samme ligipääsetavuse loomisel.
 - Liitunud RMK, Statistikaamet, Ülemiste keskus, Tuljak, Teater Vanemuine, TTÜ, Rahvusooper Estonia, KUMU, Eesti Töötukassa jt.

Edasiarendus nutirakenduseks koos teiste riiklike märgistega.

Süsteemsus ja kord: õigusruum

- Võrdne kohtlemine // sooline võrdõiguslikkus // valdkonnaseadused
- Voliniku arvamus // avalikustatud reeglid // kaasatus kohtus, TVK-s
- Volinikule vastamine
- Menetlusosalise õigused
- Järelevalveõigus // vaidlustamised
- Strateegiline hagelemine // kohtussepöördumine Eesti Vabariigi nimel
- Pariisi printsiipidele vastavus // Vabariigi valitsuse seadus
- Eelnõud Riigikogus (17.06.2013 taotlus) // mõjude hinnang // koostöö riigiasutustega

Süsteemsus ja kord: koostöö

- Seaduste alusel tekkinud takistused
- Riigi seisukohad puuetega inimeste poliitikas ja tegevuskava?
 - Konkreetsete sammude ligipääsetavus tagamise, sotsiaalteenuste kättesaadavuse, haridusele ligipääsu ja puuetega inimeste tööhõive osas.
- Seaduste omavaheline kooskõla
 - VõKS // SoVS
 - Ligipääsetavuse nõuete kehtestamine
 - Ühistranspordiseaduse muudatus
 - Puuetega inimeste õiguste konventsiooni järelevalveorgan, ressursid